

צה"ל חושף את התוכנית הרב שנתית: דורש מיליארדים להקמת שתי טייסות ולהתעצמות מול איראן

תר"ש תנופה טרם נידונה עם משרד האוצר או אושרה על ידי הקבינט הביטחוני - ועל כן מסרבים בצבא לחשוף את הדרישות התקציביות המפורשות; עם זאת, בצה"ל כבר הסיטו 600 מיליון שקל ממקורות פנימיים אחרים למימוש היעדים המוגדרים, וביניהם: שימור כח אדם ושיפור היכולות המודיעיניות

עמרי מילמן 17:00 13.02.20 **כלכליסט**

צה"ל חושף היום (ה') חלקים מתר"ש תנופה - התוכנית הרב שנתית אותה הוא מבקש לקדם לחמש השנים הבאות. בשלב זה, כאשר התוכנית טרם נידונה עם משרד האוצר או אושרה על ידי הקבינט הביטחוני על תקציביה השונים, בצה"ל מסרבים לחשוף את הדרישות התקציביות - אך מציינים כי החלו לפעול על פי התוכנית, בשימוש במקורות הפנימיים של הצבא.

עיקרי התוכנית, כפי שהוצגו על ידי הרמטכ"ל אביב כוכבי בפני מפקדי צה"ל בדרגת סא"ל ומעלה, הם בין היתר: שימור האנשים הטובים והמתאימים ביותר לשירות בצה"ל, העצמת היכולת של היחידות בקצה המבצעי של צה"ל, הגדלת המענה למעגל השלישי (איראן), חיזוק העליונות המודיעינית ויכולת האיסוף, הקמת תשתית קישורית דיגטלית (שתאפשר תקשורת בין הטייס למג"ד, למשל) והרחבת יכולות ההגנה. בין היתר כוללת התוכנית

בשלב זה, כאמור, כל עוד אין ממשלה ואין תקציב - או אפילו שר אוצר - לא התחילו דיונים בין משרד הביטחון למשרד האוצר בנוגע לתר"ש, שאמור לכלול גם קיצוצים וצעדי התייעלות של מערכת הביטחון. במקביל לתוכנית ישנה כמובן [תוכנית ראש הממשלה](#), הכוללת תקציב של 40 מיליארד שקל למערכת הביטחון עד ל-2030. בצה"ל אומרים שהתוכנית מתואמת עם הרמטכ"ל וכי הוא תומך בה, אולם אין בהכרח הלימה בין אותן דרישות תקציביות.

חלק מהדרישות התקציביות בתוכניתו של ראש הממשלה מיועדות לצרכים שעד כה לא מומנו על ידי תקציב הביטחון (כמו הגנת העורף, ע.מ). בעבר נאמר כי הכספים מיועדים גם לחיזוק כושר התקיפה של ישראל, פיתוח תחום הסייבר, שדרוג ההגנה נגד טילים, מיגון העורף והשלמת גדרות הביטחון - ובכל מקרה בצה"ל אומרים כי ייתכן וחלק מהתוכניות יחפפו וישולבו, אך אותם 40 מיליארד שכבר דרש נתניהו לא מכסים את את התר"ש.

כאמור, בצה"ל סירבו להתייחס בשלב זה לעלויות התר"ש, אולם כדי שהתוכנית תוכל להתממש צריך הקבינט הביטחוני לאשר את ההוצאות המשמעותיות בה. כדי שזה יקרה, יידרש האוצר למצוא מקור תקציבי, מה שייעשה במסגרת משא ומתן ופשרות מצד צה"ל.

עד כה בצה"ל כבר הסיטו 600 מיליון שקל ממקורות פנימיים אחרים למימוש היעדים החדשים שנקבעו בתר"ש, אך טוענים כי אם היה כבר תקציב מאושר הם היו מצליחים להשיג יעדים רבים יותר באופן משמעותי. [לפני מספר שבועות](#) סיכמו ראש הממשלה ושר האוצר על תוספת של 2 מיליארד שקל עבור תקציב הביטחון, אשר אמורים להגיע גם כן לאותן מטרות, אולם עד כה הכסף לא הועבר על ידי החשב הכללי, שצריך לאזן בין אותו

סיכום וצרכי הביטחון לבין הקפאון בו נמצאים משרדי הממשלה בגלל התקציב ההמשכי, המבוסס על תקציב השנה שעברה.

בצה"ל התייחסו בעת בניית התוכנית לאיומים המתגברים בחזיתות מצפון ומדרום, גם לאור השיפורים הטכנולוגיים שהופכים את הירי הארטילרי לישראל למדויק יותר. מלבד העלייה באיומים, בצה"ל מבקשים להתמודד גם עם אתגרים טכניים יותר, כמו יכולת השמירה המוגבלת של הצבא על מידע - נושא שמוביל לאובדן חלק משמעותי מהמידע המודיעיני. בצה"ל לא ניתן להשתמש באכסון ענן, ולכן על הצבא למצוא פתרונות אחרים.

בצה"ל טוענים גם כי התוכנית גובשה תוך כדי ראייה של המשק הישראלי על אתגריו השונים - בתחום הבריאות, החינוך והרווחה - וכי יש לראות את ישראל כ"וויילה בג'ונגל", כאשר צה"ל על התר"ש החדש שלו (והמיליארדים שיכלול) הם הגדר והאזעקה.

עוד טוענים שם, כי למרות שבמסגרת הסכם כחלון-יעלון סוכם על קיצור שירות החובה מ-32 ל-30 חודשים, הנושא יידון שוב עם האוצר, וכן כי הסיבה שהפנסיה הממוצעת עלתה ב-2018 - כפי שעלה מדו"ח הממונה על השכר - ב-400 שקל בממוצע, ל-19.8 אלף שקל (בעוד שהיא צריכה לרדת תוך 5 שנים ל-12.5 אלף שקל, ע.מ.) היא שבאותה שנה פרשו קצינים רבים בעלי שכר גבוה - במטרה לשמור על הקצבה שלהם נמוכה יחסית. בפועל משמעות הדבר היא כי תשלום הקצבאות עלול להיות גבוה יותר מאחר והן ישולמו במשך שנים רבות יותר, מה שמעלה את השאלה האם שכר נמוך יותר, או קצבת פנסיה נמוכה יותר ליותר עובדים, הן לא דרך יעילה יותר למלא את אותו סיכום.

בכנס הצגת התר"ש אמר הרמטכ"ל כוכבי כי "האיומים לא מחכים לנו. יצאנו לדרך, כאשר בלב התפיסה של התוכנית הרב שנתית נמצאת העצמת הקטלניות, בהיקף ובדיוק. על מה מתבססים? על כושר חשיפת אויב, מוגבר מאוד, על כושר השמדת אויב מוגבר מאוד, ועל הרב-זרועיות שמאפשרת להיות מאוד מאוד אפקטיביים". עוד הוסיף כוכבי כי "אנחנו נמצאים בנקודה סינגולרית - במובן הזה שאנחנו צריכים ללחוץ עכשיו חזק על הגז ולפתוח פער - לא תוך חודש, לא תוך שנה, אבל תוך כמה שנים קרובות. זה אירוע שמכתיב איך ננצח ותוך כמה זמן ננצח, כי יש לנו את היכולות האלה. תר"ש הוא לא רק כסף ופרויקטים - הוא קודם כל כיוול של כולנו לתפיסה, לסדר עדיפויות, לאוריינטציה ארגונית שכל אחד עושה לה את הפירוק לאור המצפן הזה, לאור המגדל הזה, להיבטים שבהם הוא אחראי."

ממשרד ראש הממשלה נמסר כי ראש הממשלה נתניהו תמך בחלקים נרחבים של התוכנית, אך ביקש לחזק אף יותר את היכולות ההתקפיות. לאור היקף התקציב, נדרש אישור קבינט ואישור ראש הממשלה לתוכנית.